

Explanation and analysis of social factors affecting the nature of gender inequalities in professional sports in Iran

*Bahar sharifi¹, Bahramghadimi^{*2}, Shahla Hojjat³,
Mohammad Ali Aslankhani⁴, Masoumeh Shojaei⁵*

(Receipt: 2020.12.26- Acceptance:2023.06.03)

Abstract

In the present research, the investigation of the social factors affecting the nature of gender inequalities in professional sports in Iran and the presentation of the applied model and the determined topics and axes have been examined by proposing the challenges related to each one. According to this goal, the main question of the present research is, what are the social factors affecting the nature of gender inequalities in professional sports in Iran? A qualitative research method with an exploratory design was used for its implementation. Because the number of participants is limited, the statistical sample size was selected using the purposeful snowball sampling method (theoretical saturation). In the qualitative part of the research, the grounded theory technique was based on the Strauss and Corbin model, and interviews were conducted with 18 people, and a semi-structured interview was used to collect data. The results showed that from the point of view of professional sports, it is defined based on a male and patriarchal point of view, and the type of game of winning and losing in sports fields is derived from the discriminatory demands of gender, which considers more power and championships, winning and losing, athletes and coaches applying for higher positions and increasing sports identity and strengthening it. They should strengthen the views related to gender identity and its attributes in male and female athletes.

Key Words: gender, gender inequalities, stratification, social participation, social factors, professional sports in Iran

---

1.Ph.D. Student in Sports Sociology, Department of Sports Sociology, Faculty of Humanities and Social Sciences, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran sharifi.bahare63@gmail.com

2.Associate Professor, Department of Sociology of Sport, Faculty of Humanities and Social Sciences, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

*. Corresponding Author:ghadimi.bahram@srbiu.ac.ir

3.Assistant Professor, Department of Sports Science, Faculty of Physical Education, Karaj Branch, Islamic Azad University, Tehran Iran projeh.hojat@gmail.com

4.Professor, Department of Physical Education and Sports Sciences, Faculty of Physical Education, University of Tehran, Tehran, Iran maslankhani@yahoo.com

5. Associate Professor, Department of Physical Education and Sports Sciences, Al-Zahra University, Tehran, Iran M.shojaei@alzahra.ac.ir

10.30495/jsec.2023.1918898.1813

تبیین و تحلیل عوامل اجتماعی مؤثر بر ماهیت نابرابری‌های جنسیتی در ورزش حرفه‌ای ایران

بهار شریفی^۱، بهرام قدیمی*^۲، شهلا حجت^۳، محمد علی اصلانخانی^۴، معصومه شجاعی^۵

(دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۰۶ - پذیرش نهایی: ۱۴۰۲/۰۳/۱۳)

چکیده

در پژوهش حاضر، بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر ماهیت نابرابری‌های جنسیتی در ورزش حرفه‌ای ایران و ارائه مدل کاربردی و موضوعات و محورهای تعیین شده، با طرح چالش‌های مربوط به هر یک مورد بررسی قرار گرفته است. با توجه بدین هدف، سؤال اصلی تحقیق حاضر این است که عوامل اجتماعی مؤثر بر ماهیت نابرابری‌های جنسیتی در ورزش حرفه‌ای ایران کدامند؟ برای اجرای آن از روش تحقیق کیفی با طرح اکتشافی استفاده شد. چون تعداد مشارکت‌کنندگان محدود می‌باشد پس حجم نمونه آماری را با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند-گلوله برفی (اشباع نظری) انتخاب شد. در بخش کیفی پژوهش با استفاده از تکنیک گراند تئوری مبنای مدل استراوس و کوربین بوده و مصاحبه با ۱۸ نفر صورت گرفت و برای گردآوری داده‌ها، از مصاحبه نیمه ساختار یافته استفاده شد نتایج نشان داد از دیدگاه ورزش حرفه‌ای بر مبنای دیدگاه مردانه و پدرسالاری تعریف شده است و نوع بازی برد و باخت در میدان‌های ورزشی برگرفته از خواسته‌های تبعیض آمیز جنسیتی است که نیروی بیشتر و قهرمانی و برد و باخت را مدنظر قرار دارد، ورزشکاران و مربیان متقاضی کسب مقام‌های بالاتر و افزایش هویت ورزشی و تقویت آن، باید دیدگاه‌های مربوط به هویت جنسیتی و صفات‌های آن را در زنان و مردان ورزشکار تقویت کنند.

واژه‌های کلیدی:

جنسیت، نابرابری‌های جنسیتی، قشربندی، مشارکت اجتماعی، عوامل اجتماعی، ورزش حرفه‌ای ایران

۱. دانشجوی دکتری گروه جامعه‌شناسی ورزش، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. sharifi.bahare63@gmail.com

۲. دانشیار گروه جامعه‌شناسی ورزش، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

*نویسنده مسئول: ghadimi.bahram@srbiau.ac.ir

۳. استادیار گروه علوم ورزشی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. projeh.hojat@gmail.com

۴. استاد گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. maslankhani@yahoo.com

۵. دانشیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران. M.shojaei@alzahra.ac.ir

مقدمه

جایگاه زنان به عنوان نیمی از جامعه در طول تاریخ همواره با فراز و فرود مواجه بوده است و روند تغییرات اجتماعی در این حوزه، علی‌الظاهر نشان از بهبودی و روند رو به توسعه جایگاه زنان دارد. نابرابری جنسیتی، مقوله‌ای است که از سپیده‌دم تاریخ تاکنون همراه بشریت وجود داشته و در هر زمان و در شرایط و فرهنگ‌های مختلف به‌گونه‌ای مطابق با آن شرایط و فرهنگ جلوه نموده است. برابری و نابرابری جنسیتی از یک جامعه به جامعه‌ی دیگر و از یک فرهنگ به فرهنگ دیگر متفاوت است (Giligan 2017).

فراز و فرود جایگاه زنان، موضوع نابرابری جنسیتی را وارد حوزه‌ی اندیشه‌ای علوم اجتماعی نموده است. از این‌رو، طرح مسائل زنان به ویژه، با رویکرد نابرابری جنسیتی در تمام جوامع، چه پیشرفته و هم در حال توسعه یکی از نکات مورد توجه جامعه‌شناسان و روان‌شناسان می‌باشد. صاحب‌نظران حوزه‌ی توسعه نیز، پس از ناکام ماندن الگوهای توسعه‌ی قبلی، رویکرد جدیدی را در توسعه پیش گرفتند که در آن به‌طور مشخص، جایگاه زنان و مردان تعریف شده و الگوی برابری برای کسب فرصت‌ها مدنظر می‌باشد.

با وجود ظلم تاریخی جوامع نسبت به زنان، اما با ظهور دین مبین اسلام بسیاری از قالب‌بندی‌ها و قشربندی‌های موجود در زیست اجتماعی بشر، به‌ویژه در رابطه‌ی نسبت بین مرد و زن علی‌الخصوص، در جامعه‌ی سراسر تبعیض جنسیتی حجاز درهم‌ریخته شد و ساختار جدیدی از روابط بین انسان‌ها در کل و رابطه‌ی بین زن و مرد و جایگاه زنان مفصل‌بندی شد.

«زن از نگاه قرآن عضوی مؤثر در اجتماع است و باید مانند مردان در مسائل مهم اجتماعی نقش‌آفرینی کند. تاریخ اسلام نیز شاهد این معناست که زنان مسلمان از صدر اسلام همواره فعالانه در گسترش اسلام در جامعه حضور داشته و در کنار مردان نقش مهمی در امور اجتماعی ایفا کرده‌اند. نگاهی به زندگی حضرت خدیجه(س) اولین بانوی بزرگ اسلام و کمک‌های بی‌دریغ وی به رسول خدا(ص) در پیشبرد اسلام و نیز نقش دخت‌والای آن حضرت فاطمه(س) در دفاع از مقام ولایت و همچنین نقش زینب کبری(س) در واقعه‌ی کربلا و وقایع پس‌از آن این حکم را مسجل می‌سازد» (بختیار و رضایی، ۱۳۹۱: ۶۱).

قرآن کریم در آیه‌ی شریفه‌ی ۱۹ سوره‌ی نسا به موردی اشاره می‌نماید که در حوزه‌ی موضوع مقاله بسیار قابل تأمل است:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَجِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا ۖ وَلَا تَعْضَلُوهُنَّ لِتَذَهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ ۚ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا»

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید، برای شما حلال نیست که زنان را به‌اکراه و جبر به میراث‌گیری (مانند جاهلیت) و بر آنان سخت‌گیری و بهانه‌جویی کنید که قسمتی از آنچه مهر آن‌ها کرده‌اید به جور بگیرید، مگر آنکه عمل زشتی از آن‌ها آشکار شود و در زندگانی، به آن‌ها به انصاف رفتار نمایید و چنانچه دلپسند شما نباشند (اظهار کراهت نکنید)، چه‌بسا چیزها ناپسند شماست و حال آنکه خدا در آن خیر بسیار مقدر فرماید» (نسا، ۱۹).

یکی از ته‌نشست‌های ذهنی در مورد زنان، این نگرش جنسیتی می‌باشد که در نگرش مردانه حضور زنان در فعالیت‌های ورزش حرفه‌ای به‌ویژه ورزش‌های قهرمانی، مورد اکراه مردانه قرار گرفته است که بایستی با منطق قرآنی مورد تجدیدنظر قرار گیرد، چراکه فعالیت‌هایی مانند ورزش حرفه‌ای که متضمن مشارکت می‌باشند، مستلزم تغییر حالت ذهنی و روانی افراد در همه‌ی سطوح اجتماعی بوده و درعین‌حال برقراری مناسبات انسانی و اجتماعی جدیدی را امکان‌پذیر می‌سازند. در این حالت، مشارکت فرآیندی از خودآموزی مدنی محسوب می‌شود که ضمن آماده ساختن افراد اعم از زن و مرد برای امر تصمیم‌گیری و پذیرش مسئولیت، زمینه‌ها و مؤلفه‌های لازم را جهت توسعه‌ی پایدار فراهم می‌سازد. لذا، توجه به شاخص‌های فرهنگی اجتماعی توسعه‌ی انسانی و جنسیتی و تصویر وضع موجود و فاصله‌ی آن با انتظارات، زمینه را برای شناخت روندهای موجود و آینده، موانع و کمبودهای موجود در امر مشارکت فعال که لازمه‌ی توسعه‌ی پایدار و قابلیت محور است، مهیا ساخته و مسئولین را در امر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای همه‌ی اقشار و ازجمله زنان به‌عنوان گروهی اجتماعی که هنوز به‌عنوان کارگزار اجتماعی امکان بروز توانایی و استعداد‌های خود را نیافته است، کمک می‌رساند. بر این اساس در مقاله‌ی حاضر مسئله‌ی اصلی وجود نگرش و ذهنیت نابرابر نسبت به زنان در ورزش حرفه‌ای می‌باشد که این مطالعه به دنبال بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر این مسئله می‌باشد.

اهداف و سؤالات پژوهش

تبیین و تحلیل عوامل اجتماعی مؤثر بر ماهیت نابرابری جنسیتی در ورزشکاران نخبه و ارائه‌ی مدل کاربردی آن هدف این مطالعه می‌باشد و سؤالاتی که مطرح می‌شوند، به شرح ذیل است:

هدف کلی بخش کیفی: شناسایی ابعاد و مولفه های مدل پارادایمی نابرابری جنسیتی در ورزش حرفه ای براساس تفاسیر و برداشت های ذهنی کنشگران اجتماعی (ورزشکاران حرفه ای). که این هدف با توجه به اهداف جزئی زیر حاصل خواهد شد:

اهداف جزئی بخش کیفی

شناسایی شرایط علی نابرابری جنسیتی در ورزش حرفه ای از منظر کنشگران اجتماعی
 شناسایی پدیده محوری نابرابری جنسیتی در ورزش حرفه ای از منظر کنشگران اجتماعی
 شناسایی شرایط زمینه ای مؤثر بر نابرابری جنسیتی در ورزش حرفه ای از منظر کنشگران
 شناسایی شرایط مداخله گر مؤثر بر پدیده (نابرابری جنسیتی) از منظر کنشگران
 شناسایی کنش متقابل و راهبردها در قبال پدیده (نابرابری جنسیتی) از منظر کنشگران
 شناسایی پیامدهای حاصل از پدیده (نابرابری جنسیتی) از منظر کنشگران

سوال کلی بخش کیفی:

- ابعاد و مولفه های مدل پارادایمی بر نابرابری جنسیتی در ورزش حرفه ای اساس تفاسیر و برداشت های ذهنی کنشگران اجتماعی (ورزشکاران حرفه ای) چیست؟

سوال جزئی بخش کیفی:

- ۱) شرایط علی نابرابری جنسیتی و ابعاد و مولفه های آن در ورزش حرفه ای از منظر کنشگران اجتماعی چیست؟
- ۲) پدیده محوری نابرابری جنسیتی و ابعاد و مولفه های آن در ورزش حرفه ای از منظر کنشگران اجتماعی چیست؟
- ۳) شرایط زمینه ای مؤثر بر نابرابری جنسیتی و ابعاد و مولفه های آن در ورزش حرفه ای از منظر کنشگران چیست؟
- ۴) شرایط مداخله گر مؤثر بر پدیده (نابرابری جنسیتی) و ابعاد و مولفه های آن از منظر کنشگران چیست؟
- ۵) کنش متقابل و راهبردها در قبال پدیده (نابرابری جنسیتی) و ابعاد و مولفه های آن از منظر کنشگران چیست؟
- ۶) پیامدهای حاصل از پدیده (نابرابری جنسیتی) و ابعاد و مولفه های آن از منظر کنشگران چیست؟

روش شناسی

این مطالعه از نوع پژوهش های روش تحقیق ترکیبی با طرح متوالی اکتشافی می باشد ابتدا در بخش کیفی پژوهش با استفاده از تکنیک گراند تئوری مبنای مدل استراوس و کوربین به ماهیت تفهیمی نابرابری جنسیتی و نسبت محقق با وجوه ذهنی این واقعیت پرداخته که از پارادایم پراگماتیسم استفاده شود. تحقیق حاضر با رویکرد کیفی در مطالعه پارادایم پراگماتیسم نابرابری جنسیتی در ورزشکاران حرفه ای متضمن پیش فرض های خاص خود است. براساس این دیدگاه، از لحاظ هستی شناسی، نابرابری جنسیتی، یک پدیده که نقطه نظرهای گوناگون مرتبط با این واقعیت اجتماعی وجود دارد و بهترین تبیین ها در قالب نظام های ارزشی شخصی ارائه می شود. از لحاظ معرفت شناسی هم نقطه نظر عینی و هم ذهنی بسته به مرحله چرخه تحقیق نابرابری جنسیتی اهمیت دارد و لذا از لحاظ روش شناسی دارای ابعاد و تاویل و تفسیرهای گوناگون می باشد (جدول ۳-۱) (محمدپور، ۱۳۹۷: ۴۹).

جامعه، نمونه و روش نمونه گیری پژوهش

سوژه های مورد مطالعه در بخش کیفی این تحقیق از طریق نمونه گیری نظری و گلوله برفی انتخاب شده اند. شاخص انتخاب مریبان، اساتید، مدیران سطح کلان و نخبگان ورزشی بودند. در این روش محقق پس از استخراج ۱۸ تا مصاحبه های عمیق نیمه ساختار یافته و بدون ساختار از سوژه ها (نمونه) پرسش هایی در محورهای سه گانه «چیست»، «چرا» و «چگونه» با در نظر گرفتن الزامات مربوط به تنظیم مدل پارادایمی در باب پدیده مورد مطالعه (نابرابری جنسیتی) پرسیده شد. مدت مصاحبه با هر مصاحبه شونده ۳۰ دقیقه بوده است

تحلیل یافته ها

یافته های کیفی پژوهش

در مرحله کد گذاری باز ۱۳۰ مفهوم از میان مصاحبه ها استخراج شده است که در این مرحله، ۷ مقوله به دست آمده است: نابرابری جنسیتی، رویکردهایی در رابطه با نابرابری های جنسیتی، دلایل نابرابری های جنسیتی، پیامدهای نابرابری های جنسیتی و راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش هستند.

مفاهیم انتزاع شده از متون مصاحبه

وجود نابرابری های جنسیتی در نخبگان ورزش با استفاده از شاخص های تبعیض جنسیتی، کمبود اسپانسرها، کمبود سرمایه، کمبود بازی های بین المللی، کمبود بودجه، بی توجهی مسئولین

اسپانسرها، عدم وجود فرهنگ‌سازی، نوپایی ورزش زنان، عدم توجه به نقش زنان در زمینه‌های اجتماعی فرهنگی اقتصادی و سیاسی، عدم توجه به توانمندی‌های زنان، بی عدالتی برای نخبگان، بستر سنتی ورزش، محدودیت‌هایی زنان در ورزش، پایه اعتقادات ارزش‌ها رسوم نگرش‌ها و اعتقادات مذهبی ارزیابی می‌شود.

رویکردهای نابرابری‌های جنسیتی در ورزش‌های حرفه‌ای با استفاده از شاخص‌های حضور زنان در ورزشگاه‌ها، پوشش خبری، جذب اسپانسرهای ورزشی برای بانوان، فرهنگ‌سازی برای باورهای غلط مردسالاری، بالابردن قیمت قراردادهای بانوان، تغییر نحوه نگرستن در ورزش زنان، ایجاد فضای ورزشی مناسب، ایجاد حقوق و قوانین مناسب در جایگاه مدیریتی، تمایل بیشتری برای مستقل دانستن ورزش‌ها از جنسیت، افزایش تبلیغات و پوشش‌های تلویزیونی، افزایش درآمد ورزشکاران زن ارزیابی می‌شود.

دلایلی نابرابری‌های جنسیتی در ورزش با استفاده از شاخص‌های عدم وجود زیر ساخت‌ها و تغییر باورها و نگرش، دیدگاه مسئولین و ساختار کشور، حجاب، محدودیت‌های خانوادگی، داشتن ریشه فرهنگی، کمبود سالن‌های ورزشی، سنتی بودن و سیاست‌های مذهبی و اقتصاد جهان سوی کشور، دلایل سیاست، دلایل مذهبی، عدم پخش‌های تلویزیونی، عدم وجود مربیان، آموزش و پرورش، خانواده دین، اقتصاد، حاکمیت، ارزیابی می‌شود.

تمامی مصاحبه‌شوندگان با تبعیض جنسیتی زنان در راستای ورزش موافق مخالف بودند. از جمله پیامدهای نادیده گرفتن تبعیض جنسیتی به عنوان معضلی اجتماعی با عواملی همچون مشکلات روحی و روانی و اقتصادی، کم‌رنگ تر شدن سلامت روان و جسم جامعه، آسیب‌های جبران ناپذیری به سلامت اجتماع و فرهنگ جامعه، دل‌سردی و شکست روحی ورزشکاران، کنار رفتن زنان از فعالیت‌های اجتماعی، بی‌انگیزگی در زنان، ایجاد بدبینی را نسبت به جامعه، از جمله راهکارهایی رفع پیشبرد ورزش در کشور استعدادیابی در مدارس، جذب اسپانسرها به فضاهای ورزشی، ایجاد پارک‌های ویژه ورزش بانوان، ایجاد باشگاه‌های ویژه ورزش بانوان، ایجاد شرایط مناسب توسط مسئولین بالا دستی ورزش، ایجاد و ارتقاء انگیزه در ورزشکاران و در نخبگان، سیاست‌های تشویقی، کالای فرهنگی، مباحث طبقاتی رشد طبقاتی، موافقت با اردوها و اعزام‌های بانوان، حمایت ویژه از اسپانسرهای ورزش بانوان، احیای قانون درصد سود شرکت‌ها به نفع ورزش، حمایت از طرح‌های استعدادیابی، اعتماد به ورزشکاران و مربیان خانم از دیگر راه‌حل‌های پیشرفت ورزش ارزیابی شدند.

جدول (۱) کدگذاری باز(منبع: یافته های پژوهشگر)

شناسه	مؤلفه‌ها	مفهوم
A1	کمبود اسپانسرها	نابرابری جنسیتی
A2	کمبود سرمایه	نابرابری جنسیتی
A3	کمبود بازی های بین المللی	نابرابری جنسیتی
A4	کمبود بودجه	نابرابری جنسیتی
A5	بی توجهی مسئولین اسپانسرها	نابرابری جنسیتی
A6	عدم وجود فرهنگ سازی	نابرابری جنسیتی
A7	نوپای ورزش زنان	نابرابری جنسیتی
A8	عدم توجه به نقش زنان در زمینه های اجتماعی فرهنگی اقتصادی و سیاسی	نابرابری جنسیتی
A9	عدم توجه به توانمندی های زنان	نابرابری جنسیتی
A10	بی عدالتی برای نخبگان	نابرابری جنسیتی
A11	بستر سنتی ورزش	نابرابری جنسیتی
A12	محدودیت هایی زنان در ورزش	نابرابری جنسیتی
A13	پایه اعتقادات ارزش ها رسوم نگرشها و اعتقادات مذهبی	نابرابری جنسیتی
A14	اعتماد به نفس کمتر	نابرابری جنسیتی
A15	استقلال کمتر	نابرابری جنسیتی
A16	در نظر گرفتن خصوصیت های والای انسانی کمتری توسط زنان استقلال شخصیت	نابرابری جنسیتی
A17	کسب دانش	نابرابری جنسیتی
A18	عدم توجه به امکانات و رسانه ها ورزش زنان	نابرابری جنسیتی
A19	وجود شکاف زیاد برای مشارکت زنان در جامعه ورزشی	نابرابری جنسیتی
A20	حضور زنان در ورزشگاه ها	رویکردهایی در رابطه با نبرابری های جنسیتی
A21	پوشش خبری	رویکردهایی در رابطه با نبرابری های جنسیتی
A22	جذب اسپانسرهای ورزشی برای بانوان	رویکردهایی در رابطه با نبرابری های جنسیتی
A23	فرهنگ سازی برای باورهای غلط مردسالاری	رویکردهایی در رابطه با نبرابری های جنسیتی
A24	بالا بردن قیمت قراردادها با بانوان	رویکردهایی در رابطه با نبرابری های جنسیتی
A25	تغییر نحوه نگرستن در ورزش زنان، ایجاد فضای ورزشی مناسب	رویکردهایی در رابطه با نبرابری های جنسیتی
A26	ایجاد حقوق و قوانین مناسب در جایگاه مدیریتی	رویکردهایی در رابطه با نبرابری های جنسیتی
A27	تمایل بیشتری برای مستقل دانستن ورزشها از جنسیت	رویکردهایی در رابطه با نبرابری های جنسیتی
A28	افزایش تبلیغات و پوشش های تلویزیونی	رویکردهایی در رابطه با نبرابری های جنسیتی
A29	افزایش درآمد ورزشکاران زن	رویکردهایی در رابطه با نبرابری های جنسیتی
A30	عدم وجود زیر ساخت ها و تغییر باورها و نگرش	دلایل نبرابری های جنسیتی
A31	دیدگاه مسئولین و ساختار کشور	دلایل نبرابری های جنسیتی
A32	حجاب	دلایل نبرابری های جنسیتی
A33	محدودیت های خانوادگی	دلایل نبرابری های جنسیتی

A34	داشتن ریشه فرهنگی	دلایل نابرابری های جنسیتی
A35	کمبود سالنهای ورزشی	دلایل نابرابری های جنسیتی
A36	سستی بودن و سیاست های مذهبی و اقتصاد جهان سوی کشور	دلایل نابرابری های جنسیتی
A37	دلایل سیاست دلایل مذهبی	دلایل نابرابری های جنسیتی
A38	عدم پخش های تلویزیونی	دلایل نابرابری های جنسیتی
A39	عدم وجود مربیان	دلایل نابرابری های جنسیتی
A40	آموزش و پرورش خانواده	دلایل نابرابری های جنسیتی
A41	دین	دلایل نابرابری های جنسیتی
A42	خانواده	دلایل نابرابری های جنسیتی
A43	اقتصاد	دلایل نابرابری های جنسیتی
A44	حاکمیت	دلایل نابرابری های جنسیتی
A45	مشکلات روحی و روانی و اقتصادی	پیامدهای نابرابری های جنسیتی
A46	کم رنگ تر شدن سلامت روان و جسم جامعه	پیامدهای نابرابری های جنسیتی
A47	آسیب های جبران نا پذیری به سلامت اجتماع و فرهنگ جامعه	پیامدهای نابرابری های جنسیتی
A48	دلسردی و شکست روحی ورزشکاران	پیامدهای نابرابری های جنسیتی
A49	کنار رفتن زنان از فعالیت های اجتماعی	پیامدهای نابرابری های جنسیتی
A50	بدبینی را نسبت به جامعه	پیامدهای نابرابری های جنسیتی
A51	بی انگیزگی در زنان	پیامدهای نابرابری های جنسیتی
A52	ایجاد شرایط مناسب توسط مسئولین بالا دستی ورزش	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A53	ایجاد و ارتقاء انگیزه در ورزشکاران و در نخبگان	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A54	سیاست های تشویقی	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A55	کالای فرهنگی	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A56	مباحث طبقاتی رشد طبقاتی	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A57	موافقت با اردوها و اعزام های بانوان	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A58	حمایت ویژه از اسپانسرهای ورزش بانوان	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A59	احیای قانون درصد سود شرکتها به نفع ورزش	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A60	حمایت از طرح های استعدادیابی	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A61	اعتماد به ورزشکاران و مربیان خانم از دیگر راه حل های پیشرفت ورزش	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A62	افزایش تبلیغات و پوشش های تلویزیونی	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A63	یکسان سازی پاداش و جوایز	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A64	استفاده بیشتر از مسئولان زن در ارگان های ورزشی	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش
A65	ایجاد پارک های ویژه ورزش بانوان	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش

مرحله دوم: کدگذاری محوری

در کدگذاری محوری، تکیه بر مشخص کردن یک پدیده با در نظر گرفتن شرایطی که به ایجاد آن می انجامد قرار دارد و آن شرایط عبارت است از زمینه‌ای که مقوله در آن واقع شده است، استراتژی‌های کنش/ کنش متقابل که بدان وسیله مقوله اداره و کنترل می شود و به انجام می رسد و پیامدهای آن راهبردها. این گونه مشخص کردن ویژگی های مقوله، بدان دقت و ظرافت می بخشد. به طور کلی کدگذاری محوری، روند ارتباط دادن خرده مقولات به یک مقوله است. جریان پیچیده‌ای از تفکر استقرایی و قیاسی است که متضمن مراحل مختلف است. کدگذاری محوری مانند کدگذاری باز، از راه مقایسه‌ها و طرح پرسش‌ها صورت می گیرد. در کدگذاری محوری استفاده از این شیوه‌ها بیشتر متمرکز است و به طرف کشف روابط و ربط دادن مقولات به یکدیگر در راستای یک پارادایم سوگیری شده می رود. وظیفه محقق در این مرحله، دسته‌بندی و مقایسه عناوین استخراج شده از داده‌ها است. این کار مستلزم صرف وقت و حوصله بسیار است، چرا که در ابتدا ارتباط بین آنها، چندان آشکار نیست، در واقع محقق خود را، با انبوهی از داده‌های خام روبرو می بیند که چندان به هم ربطی ندارند اما به زودی پیوندهای نامرئی هویدا خواهد شد و زیبایی روش نظریه داده بنیاد در این مرحله نهفته است. با مقایسه مفاهیم مختلف می توان زمینه‌های مشترک بیشتری را میان آنها کشف کرد که امکان طبقه بندی مفاهیم مشابه در قالب طبقه بندی‌های یکسان را، فراهم خواهد ساخت. پدیدآورندگان این نظریه، نام این فرایند مقایسه مستمر مفاهیم را با یکدیگر را روش مقایسه پایدار یا روش تطبیق مداوم نامیده اند. با استفاده از تکنیک مقایسه پایدار، زمینه ظهور ابعاد مشترک مفاهیم که همان کدگذاری محوری است، امکان پذیر گردید. حاصل این مرحله از فرایند تحقیق، شکل گیری (مؤلفه‌ها) است که بخشی از آن، به عنوان نمونه، در جدول زیر آمده است.

جدول (۲) کدگذاری باز یافته‌های حاصل از مصاحبه (منبع: یافته‌های پژوهشگر)

مقوله	زیر مقوله‌ها	کد باز
نابرابری جنسیتی	تفاوت قائل شدن عملکرد از لحاظ جنسیت	کمبود اسپانسرها
		کمبود سرمایه
		کمبود بازی‌های بین المللی
		کمبود بودجه
		بی توجهی مسئولین اسپانسرها
		عدم وجود فرهنگ‌سازی
		نوپایی ورزش زنان
		عدم توجه به نقش زنان در زمینه‌های اجتماعی فرهنگی اقتصادی و سیاسی
		عدم توجه به توانمندی‌های زنان

بی‌عدالتی برای نخبگان				
بستر سنتی ورزش				
محدودیت‌هایی زنان در ورزش				
پایه اعتقادات ارزش‌ها رسوم نگرش‌ها و اعتقادات مذهبی				
اعتماد به نفس کمتر				
استقلال کمتر				
در نظر گرفتن خصوصیت‌های والای انسانی کمتری توسط زنان استقلال شخصیت				
کسب دانش				
عدم توجه به امکانات و رسانه‌ها ورزش زنان				
وجود شکاف زیاد برای مشارکت زنان در جامعه ورزشی				
عدم دسترسی به جایگاه‌های تصمیم‌ساز و گیرنده				
حضور زنان در ورزشگاه‌ها			روش‌های برخورد با تلویزیونی‌های جنسیتی	رویکردهایی در رابطه با نابرابری‌های جنسیتی
پوشش خبری				
جذب اسپانسرهای ورزشی برای بانوان				
فرهنگ‌سازی برای باورهای غلط مردسالاری				
بالا بردن قیمت قراردادها با بانوان				
تغییر نحوه نگرستن در ورزش زنان، ایجاد فضای ورزشی مناسب				
ایجاد حقوق و قوانین مناسب در جایگاه مدیریتی				
تمایل بیشتری برای مستقل دانستن ورزش‌ها از جنسیت				
افزایش تبلیغات و پوشش‌های تلویزیونی				
افزایش درآمد ورزشکاران زن				
عدم وجود زیرساخت‌ها و تغییر باورها و نگرش	علل ایجاد نابرابری‌های جنسیتی	دلایلی نابرابری‌های جنسیتی		
دیدگاه مسئولین و ساختار کشور				
حجاب				
محدودیت‌های خانوادگی				
داشتن ریشه فرهنگی				
کمبود سائنه‌های ورزشی				
سنتی بودن و سیاست‌های مذهبی و اقتصاد جهان سوی کشور				
دلایل سیاست‌دلیل مذهبی				
عدم پخش‌های تلویزیونی				
عدم وجود مربیان				
آموزش و پرورش خانواده				
دین				
خانواده				
اقتصاد				
حاکمیت				

پیش‌ماده‌های نابرابری‌های جنسیتی	مشکلات روحی و روانی و اقتصادی
	کم‌رنگ تر شدن سلامت روان و جسم جامعه
	آسیب‌های جبران‌ناپذیری به سلامت اجتماع و فرهنگ جامعه
	دل‌سردی و شکست روحی ورزشکاران
	کنار رفتن زنان از فعالیت‌های اجتماعی
	بدبینی را نسبت به جامعه
	بی‌انگیزگی در زنان
پیش‌ماده‌های ورزش	ایجاد شرایط مناسب توسط مسئولین بالا دستی ورزش
	ایجاد و ارتقاء انگیزه در ورزشکاران و در نخبگان
	سیاست‌های تشویقی
	کالای فرهنگی
	مباحث طبقاتی رشد طبقاتی
	موافقت با اردوها و اعزام‌های بانوان
	حمایت ویژه از اسپانسرهای ورزش بانوان
	احیای قانون درصد سود شرکتها به نفع ورزش
	حمایت از طرح‌های استعدادیابی
	اعتماد به ورزشکاران و مربیان خانم از دیگر راه‌حل‌های پیشرفت ورزش
	افزایش تبلیغات و پوشش‌های تلویزیونی
	یکسان‌سازی پاداش و جوایز
	استفاده بیشتر از مسئولان زن در ارگان‌های ورزشی
	ایجاد پارک‌های ویژه ورزش بانوان
	ایجاد پارک‌های ویژه ورزش بانوان

مرحله سوم: کدگذاری انتخابی

روند انتخاب مقوله اصلی به طور منظم و ارتباط دادن آن با سایر مقوله‌ها، اعتباربخشیدن به روابط و پرکردن جاهای خالی با مقولاتی که نیاز به اصلاح و گسترش بیشتر دارند، فعالیت‌هایی است که در مرحله کدگذاری انتخابی انجام می‌شود. همین که یک اندیشه مرکزی شکل گرفت مقوله‌های اصلی با جمله‌هایی تبیینی حاکی از ارتباط به آن وصل می‌شود. در این مرحله، پژوهشگر به تکوین نظریه‌ای درباره رابطه میان مقوله‌های به دست آمده در الگوی کدگذاری محوری می‌پردازد. این نظریه یک تبیین نظری از فرایندی است که مورد پژوهش قرار گرفته است. یکپارچه‌سازی و پالایش نظریه به تدریج و از نخستین گام‌های تحلیل روی می‌دهد و اغلب تا آخرین مراحل تهیه نوشته نهایی نیز ادامه می‌یابد. این سه مرحله لزوماً از یکدیگر مجزا نبوده و در

فرآیند تحقیق به تکمیل یکدیگر یاری می‌رسانند. با این وجود، در یک نگاه کلی می‌توان این گونه بیان کرد که فرآیند تحلیل از کدگذاری باز آغاز شده و در حالت ایده‌ال به کدگذاری انتخابی ختم خواهد شد. رسیدن به کدگذاری انتخابی و تدوین نظریه برای تمامی پژوهش‌هایی که به این شیوه انجام می‌شوند ضروری و یا ممکن نیست و می‌توان کار را در مرحله ارائه مفاهیم و تجزیه و تحلیل آن‌ها به پایان رساند. توجه به این نکته حائز اهمیت است که در طی عملیاتی کردن این سه مرحله، فرآیند تحلیل هرچه بیشتر از داده‌های تجربی دور شده و به سطح انتزاع نزدیک می‌شود.

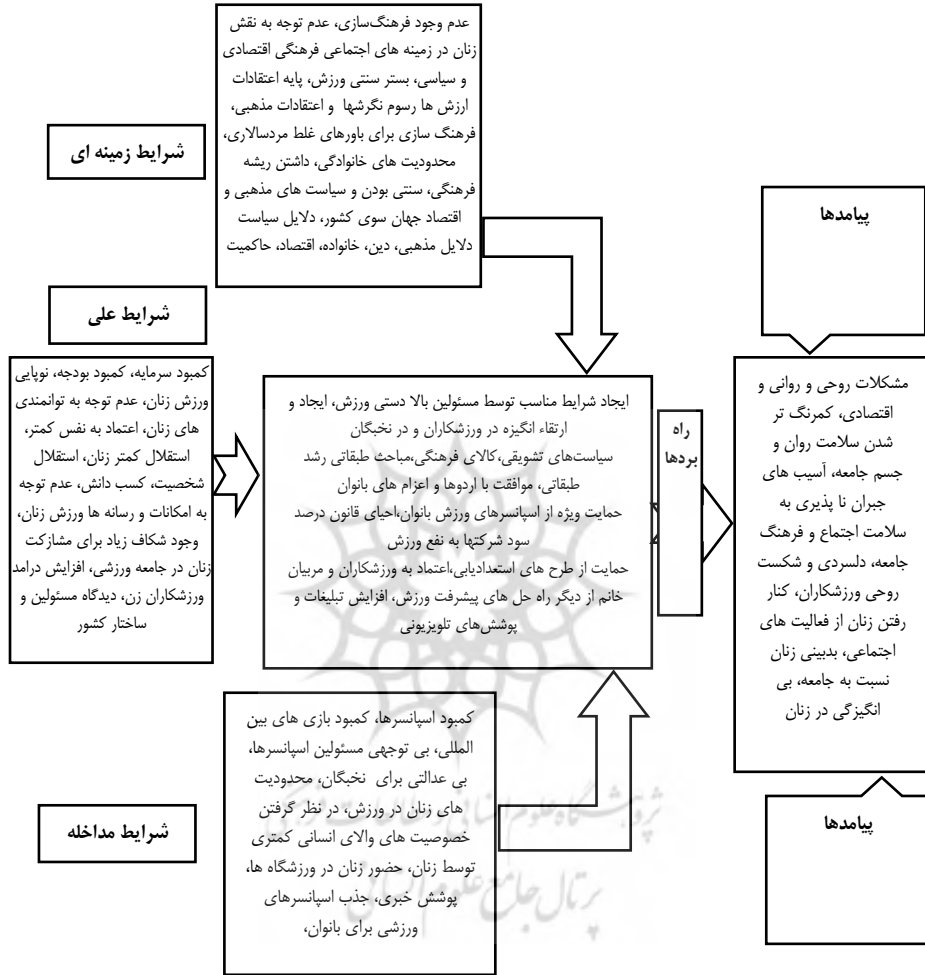
در تحقیق حاضر با استفاده از تکنیک‌های تحلیلی اشتراک و کریبن (۱۹۹۸) مفاهیم به عنوان واحد تحلیل در سطوح متن کل مصاحبه، پاراگراف، عبارت و جملات مورد توجه قرار گرفتند و با تفکیک متن مصاحبه به عناصر دارای پیام در داخل خطوط یا پاراگراف‌ها تلاش شد تا کدهای باز استخراج شوند. بعد از این مرحله سعی شد که مفاهیم اولیه نیز در قالب دسته‌های بزرگ مفهومی طبقه‌بندی گردند در مرحله کدگذاری محوری، ابتدا مقوله اصلی تعیین شد سپس سایر مقوله‌ها در قالب پنج خوشه بزرگ موجبات علی، راهبردها، عوامل زمینه‌ای، شرایط محیطی و پیامدها دسته‌بندی شدند. در این مرحله، به هر یک از اجزاء، عنوان و برچسبی داده می‌شود. این عنوان، که اصطلاحاً به آن کد گفته می‌شود، باید گویای محتوای داده باشد، به طوری که محقق و خواننده، با مشاهده این عنوان و تیترو، تا حدود زیادی به مفهوم جملات پی ببرند. در اجرای این مرحله، عوامل تأثیرگذار در بررسی طراحی صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک کالا متناسب با بازار سرمایه جمع‌آوری شده در جدولی نوشته شدند و در دو مرحله، برای هر یک از آنها، عنوان مناسبی برگزیده شد. مرحله اول توسط خود محقق و مرحله دوم از سوی کارشناسان مشاوره و روانشناسی، عناوین مشترک تثبیت و عناوین متفاوت یا مغایر با یکدیگر، با مصاحبه و تبادل نظر، اصلاح گردید. حدود هر مقوله محوری و مقوله‌های دیگر اصلی در آغاز تجزیه و تحلیل به صورت قطعی تعیین نشد و این مقوله‌ها در سراسر تجزیه و تحلیل مورد تجدید نظر قرار گرفتند. کدگذاری باز و محوری هنگامی متوقف شد که:

- (۱) یک طبقه‌بندی معنادار پس از بررسی چندباره رونوشت مصاحبه‌ها حاصل شد
- (۲) خرده‌مقولات و ویژگی‌ها تکراری شده بودند

جدول (۳): کدگذاری انتخابی (منبع: یافته‌های پژوهشگر)

مقوله	زیر مقوله‌ها
نابرابری جنسیتی	تفاوت قائل شدن عملکرد از لحاظ جنسیت
رویکردهایی در رابطه با نابرابری‌های جنسیتی	روش‌های برخورد با نابرابری‌های جنسیتی
دلایل نابرابری‌های جنسیتی	علل ایجاد نابرابری‌های جنسیتی

پیامدهای نابرابری های جنسیتی	پیامدهای نابرابری های جنسیتی
پیش بردن ورزش	راهکارهایی برای رفع برای پیشبرد ورزش

یافته های تحلیلی

شرایط علی

شرایط علی در نظریه مبنایی به چرایی و چگونگی واکنش سوژه ها به یک پدیده خاص اشاره دارد. از جمله این عواملی که سبب می شوند ورزشکار حرفه ای احساس نابرابری جنسیتی کند، کمبود سرمایه، کمبود بودجه، نوپایی ورزش زنان، عدم توجه به توانمندی های زنان، اعتماد به نفس کمتر، استقلال کمتر زنان، استقلال شخصیت، کسب دانش، عدم توجه به امکانات و رسانه ها ورزش زنان، وجود شکاف زیاد برای مشارکت زنان در جامعه ورزشی، افزایش درآمد ورزشکاران زن، دیدگاه مسئولین و ساختار کشور ذیل روایتی موجود ذکر شده است « خانم ف، م می گوید: متأسفانه کمبود بودجه در بخش ورزش بانوان سبب شده که ما نتوانیم مسابقات درون مرزی و برون مرزی برگزار کنیم .

خانم م، الف می گوید : متأسفانه با توجه به عدم استقلال شخصیت زنان ، بسیاری از زنان اجازه خروج از کشور را از شوهران خود نمی گیرند .

شرایط مداخله گر و میانجی

منظور از شرایط مداخله گر وضعیت‌هایی است که بر اتخاذ راهبردها و کنش و تعامل تأثیرگذار هستند. در این پژوهش شرایط مداخله گر کمبود اسپانسرها، کمبود بازی‌های بین‌المللی، بی‌توجهی مسئولین اسپانسرها، بی‌عدالتی برای نخبگان، محدودیت‌های زنان در ورزش، در نظر گرفتن خصوصیت‌های والای انسانی کمتری توسط زنان، حضور زنان در ورزشگاه‌ها، پوشش خبری، جذب اسپانسرهای ورزشی برای بانوان، بالابردن قیمت قراردادهای بانوان، تغییر نحوه نگریستن در ورزش زنان، ایجاد فضای ورزشی مناسب، ایجاد حقوق و قوانین مناسب در جایگاه مدیریتی، تمایل بیشتری برای مستقل دانستن ورزش‌ها از جنسیت، افزایش تبلیغات و پوشش‌های تلویزیونی، عدم وجود زیرساخت‌ها و تغییر باورها و نگرش، کمبود سالنهای ورزشی، عدم پخش‌های تلویزیونی، عدم وجود مربیان، آموزش و پرورش خانواده

خانم ش.ا می‌گوید: رسانه‌های داخلی اخبار و ورزش بانوان را تحت پوشش رسانه‌ای قرار نمی‌دهند و حتی بازیها و مسابقات داخلی که با رعایت کامل پوشش اسلامی نیز برگزار می‌گردد توفیق پخش پیدا نمی‌کند

شرایط زمینه‌ای

شرایط زمینه‌ای مجموعه خاصی از شرایط اند که در یک زمان و مکان خاص پدید می‌آیند تا مجموعه اوضاع و احوال یا شرایطی را به وجود آورند که اشخاص یا افراد (گروه‌ها) با عمل و تعامل-های خود به آنها پاسخ می‌دهند.

این شرایط شامل: عدم وجود فرهنگ‌سازی، عدم توجه به نقش زنان در زمینه‌های اجتماعی فرهنگی اقتصادی و سیاسی، بستر سنتی ورزش، پایه اعتقادات ارزش‌ها رسوم نگرشها و اعتقادات مذهبی، فرهنگ‌سازی برای باورهای غلط مردسالاری، محدودیت‌های خانوادگی، داشتن ریشه فرهنگی، سنتی بودن و سیاست‌های مذهبی و اقتصاد جهان سومی کشور، دلایل سیاست دلایل مذهبی، دین، خانواده، اقتصاد، حاکمیت است

خانم م.ر می‌گوید: اینکه تفکیک جنسیتی در رشته‌های ورزشی وجود دارد نمونه بارز از نابرابری جنسیتی است. باورهای غلط مردسالاری که وظیفه زن تولید نسل و کار در منزل و تربیت نسل آینده است هزاران استعداد را به ورطه نابودی کشانده است .

کنش و تعامل (راهبردها)

مقصد، فعالیت‌های هدف‌گرا که کنشگر در پاسخ به پدیده و شرایط مداخله گر انجام می‌دهد. از جمله راهبردهای مورد نظر سوژه‌ها در تحقق پدیده نابرابری جنسیتی در ورزش حرفه‌ای اشاره شده

است می‌توان به: مشکلات روحی و روانی و اقتصادی، کم‌رنگ‌تر شدن سلامت روان و جسم جامعه، آسیب‌های جبران‌ناپذیری به سلامت اجتماع و فرهنگ جامعه، دلسردی و شکست سخگویان مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج تحقیق حاکی از آن است که نابرابری جنسیتی در پژوهش‌های پیشین یا براساس گزارش‌ها و اسناد بررسی شده یا مطابق با مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته دربارهٔ احساس و نگرش افراد به نابرابری جنسیتی تحقیق شده است. آنچه در این پژوهش‌ها مغفول مانده رفتار زنان با تجربه آن‌ها از نابرابری جنسیتی است. پژوهش حاضر در مقایسه با پژوهش‌های گذشته، بر تجربه زنان تأکید دارد و نگارنده دربارهٔ واقعیت تجربه شده زنان مطالعه کرده؛ بنابراین، این پژوهش با احساس یا نگرش زنان به نابرابری جنسیتی در سازمان‌های مردم‌نهاد ارتباطی ندارد؛ بلکه به طور مستقیم به رفتار آنان توجه می‌کند، همچنین به این تبیین می‌پردازد که چه عوامل جامعه‌شناختی سبب می‌شود که زنان نتوانند عضو یا مؤسس سازمان‌های مردم‌نهاد شوند. براساس نتایج این پژوهش‌ها افراد برحسب نقش‌ها و رفتارهای متفاوت، در فرهنگ و جامعهٔ اجتماعی پذیرفته می‌شوند، گفتنی است این نقش‌ها و رفتارها در قالب طرح‌واره‌های جنسیتی و باورهای قالبی ثابت می‌یابد. این فرایند اجتماعی شدن و ثبات کلیشه‌های جنسیتی به احساس نابرابری جنسیتی منجر می‌شود. یکی از اولین مباحث مربوط به درک نابرابری با ورزش، کمبود رسانه و بی‌اهمیت بودن زنان ورزشکار است. این موضوع نه تنها در گزارش‌های کم‌اهمیت ورزشکاران زن بلکه از وقایع آن‌ها آشکار است. عدم پوشش و قدردانی از ورزش و ورزش بانوان، مصرف‌کننده ورزش را به این باور سوق می‌دهد که ورزش و ورزشکاران بانوان از اهمیت خاصی برخوردار نیستند و شایسته پوشش آن نیستند. این واقعیت که زنان ورزشکار و ورزشکاران مدام از سوی رسانه‌های ورزشی نادیده گرفته می‌شوند. به این معنی است که رسانه‌ها تصویری را ارائه می‌دهند که در مقایسه با ورزش‌های مردانه و ورزشکاران آقایان، برای آن‌ها ارزش قائل نیست. در حقیقت طبق گفته ونبرگ (۲۰۱۳) مردان بیانگر هنجار و زنان نماینده "دیگری" هستند. مورد دیگر این مفهوم است که زنان در درجهٔ اول زنان و یک ورزشکار دوم هستند و یکی از مؤلفه‌های اصلی در پیشبرد آن‌ها به عنوان ورزشکار است مطالعات بی‌شماری است که بر کمترین حضور زنان ورزشکار متمرکز شده است. رسانه‌ها به طور مداوم دستاوردهای ورزش بانوان و ورزشکاران را کم می‌کنند به گونه‌ای که عموم مردم از تعداد بانوان ورزشکار و دستاوردهای آن‌ها بی‌خبر باشند. در اصل، رسانه‌ها نهادی هستند که قدرت مردان را نسبت به زنان حفظ می‌کنند (شمسی و همکاران، ۱۳۹۵: ۲۴). طبق نظریهٔ منابع و لایه‌بندی جنسیتی، مصاحبه‌شوندگان معتقدند نابرابری جنسیتی با پایگاه اقتصادی-اجتماعی زنان ورزشکار

رابطه دارد. منابع و امکانات بیشتری که جامعه در اختیار مردان می‌گذارد و گذاشته است، مردان را بیشتر به سمت ورزش و سایر فعالیت‌های اجتماعی سوق می‌دهد. مصاحبه‌شوندگان معتقد بودند که الگوپذیری از والدین، دوستان و نزدیکان با نابرابری جنسیتی در ورزش آن‌ها رابطه ندارد؛ چراکه اگر قرار بود با انتظارات نقش‌های جنسیتی که خانواده برای آن‌ها در فرایند جامعه‌پذیری تعریف کرده است، پرورش یابند قادر به شکستن فشارهای اجتماعی و غلبه بر ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی که اغلب به سود مردان هستند، نبوده و هیچگاه به ورزش رو نمی‌آوردند. از طرفی، تنها عاملی از عوامل جامعه‌پذیری که در این تحقیق هم مورد تأیید قرار گرفت و با نابرابری جنسیتی در ارتباط می‌باشد، استفاده از رسانه‌ها است. در واقع بازتاب همین تبعیض‌های جنسیتی در رسانه‌ها قابل مشاهده می‌باشد. عدم پوشش رسانه‌ای ورزش بانوان و بازتاب فعالیت‌های ورزشی آن‌ها از مواردی است که نمی‌توان در ایجاد و تقویت این نابرابری نادیده گرفت. در واقع، همان‌گونه که بورديو هم در نظریه رسانه‌ای خود مطرح می‌کند، زنان ورزشکار با سانسور رسانه‌ای مواجه هستند و به گفته وی، با بدترین شکل سانسور در رسانه تلویزیون مواجهیم. می‌توان نتیجه گرفت که از نظر مصاحبه‌شوندگان اگرچه محدودیت‌های فیزیولوژیکی برای آن‌ها در برخی ورزش‌ها وجود دارد، ولی بخش مهمی از نابرابری‌های جنسیتی از سوی جامعه به آن‌ها تحمیل می‌شود و تا زمانی که این نگاه تبعیض‌آمیز و نابرابر در سطح جامعه وجود دارد، تلاش‌های ورزشکاران آنگونه که باید ثمربخش نخواهد بود. برای رفع این نابرابری‌های جنسیتی، لزوم فرهنگ‌سازی در جامعه بسیار ضروری به نظر می‌رسد. همانطور که برای تحصیلات زنان نیز در گذشته‌های نه چندان دور این نابرابری جنسیتی کاملاً ملموس و مشهود بود، ولی با گذشت زمان و شکل‌گیری فرهنگ جدید، جامعه به ضرورت تحصیل زنان پی برد و امروز میزان پذیرش بالای زنان در کنکور دانشگاه‌ها، خود شاهد و دلیلی بر این تحول فرهنگی در کشور محسوب می‌شود. همانطور که نتایج این تحقیق نیز نشان داد، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه، تأثیری بر زنان ورزشکار نداشت و با وجود همه این موانع عرفی و اجتماعی، به فعالیت خود ادامه می‌دهند. ولی نکته مهم و ابزار اثرگذار در فرهنگ‌سازی رسانه‌ها هستند که متأسفانه به جای فرهنگ‌سازی مثبت برای ورزش بانوان در جهت افزایش نابرابری جنسیتی زنان ورزشکار مؤثر هستند که امید می‌رود چنین پژوهش‌هایی بتوانند در تغییر جهت برنامه‌های رسانه به سود ورزش بانوان مؤثر باشند.

منابع:

- آقایی، نجف و نفیسه فتاحیان. (۱۳۹۵)، تجزیه و تحلیل تطبیق‌پذیری موانع مشارکت ورزشی دبیران زن ورزشکار و غیرورزشکار با استفاده از مدل هرمی موانع کرافورد، دوفصلنامه پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال ۲، شادلو، شیده. (۱۳۹۷)، نقش فرهنگ در متعادل ساختن نگرش‌های جنسیتی در حیات اجتماعی برای توانمندساختن زنان، مجموعه مقالات همایش توانمندسازی زنان. تهران: مرکز مشارکت زنان، صص ۸۵-۱۱۵.
- شمسی، عبدالحمید؛ حسینی، محمدسلطان و روحانی، میثم. (۱۳۹۵)، تبیین نقش عوامل جامعه‌پذیری در توسعه مشارکت ورزشی جوانان (مطالعه موردی: شهر اصفهان)، مطالعات مدیریت ورزشی، پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی.
- عظیمی، شهرام؛ حاتمی، هدایت و اکبری، روناک (۱۳۹۶)، نقش عوامل فرهنگی، اجتماعی در مشارکت زنان در ورزش، اولین همایش نقش زنان در بهداشت جامعه، تهران، بنیاد پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی.
- قاسمی، وحید، وحید ذوالاکتاف و علی نورعلی‌وند. (۱۳۸۸)، جامعه‌شناسی ورزش (وندالیسم و اوباشگری در فوتبال)، تهران: جامعه‌شناسان.
- محمد پور، احمد (۱۳۹۰) روش تحقیق کیفی ضد روش، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
- محمد پور، احمد (۱۳۹۷) روش در روش: درباره ساخت معرفت در علوم انسانی، قم: انتشارات لوگوس.
- نورعلی‌وند، علی؛ ملکی، امیر؛ پارسامهر، مهربان و قاسمی، حمید. (۱۳۹۶)، تبیین جامعه‌شناختی مشارکت ورزشی زنان با تأکید بر هنجارهای جنسیتی (مورد مطالعه: زنان استان ایلام)، فصلنامه علمی-ترویجی، فرهنگ ایلام، دوره هیجدهم، شماره ۵۶ و ۵۷؛ پاییز و زمستان ۱۳۹۶.
- Chatard, A. (2015). How good are you in math? the effect of gender stereotypes on students' recollection of their school marks. *Journal of Experimental Social Psychology*.
- Darnall, B. (2012). "The Relationship between athletic identity, elite athlete self-esteem, coping and pathology in elite athletes". University of Colorado, USA, pp: 102-114.
- Giligan, C. (2017). "In a different voice". USA: Harvard University Press, pp: 36-42.
- Nolen-Hoeksema, S. (2018). "Sex differences in unipolar depression: Evidence and theory". *Psychological Bulletin*, 101, pp: 259-282.
- Wanneberg P.L. (2013). "The sexualisation of sport: A gender analysis of Swedish elite sport from 1967 to the present day". *European Journal of Women's Studies*, Vol. 18, No.3, PP:265-278.